

Co-funded by
the European Union

Donut Economics Portrét mesta

NEFORMÁLNE VZDELÁVACIE MATERIÁLY

Výhradnú zodpovednosť za túto publikáciu nesie autor. Európska únia nezodpovedá za žiadne použitie informácií v nich uvedených. Toto dielo je licencované pod [licenciou CC0 1.0 Universal](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Coeur Courage: Donut Economics – Portrét mesta

Odporúčania realizácie workshopu

Popis

Tento workshop je súčasťou medzinárodného projektu Coeur Courage. Jedným z hlavných cieľov tohto projektu je zapojiť, spojiť a posilniť mladých ľudí ako aktívnych občanov.

Na tomto projekte, ktorý prebieha od septembra 2023 do júna 2025, sa zúčastňujú organizácie občianskej spoločnosti zo Slovenska, Rumunska, Poľska a Holandska. Všetky sú súčasťou MasterPeace.

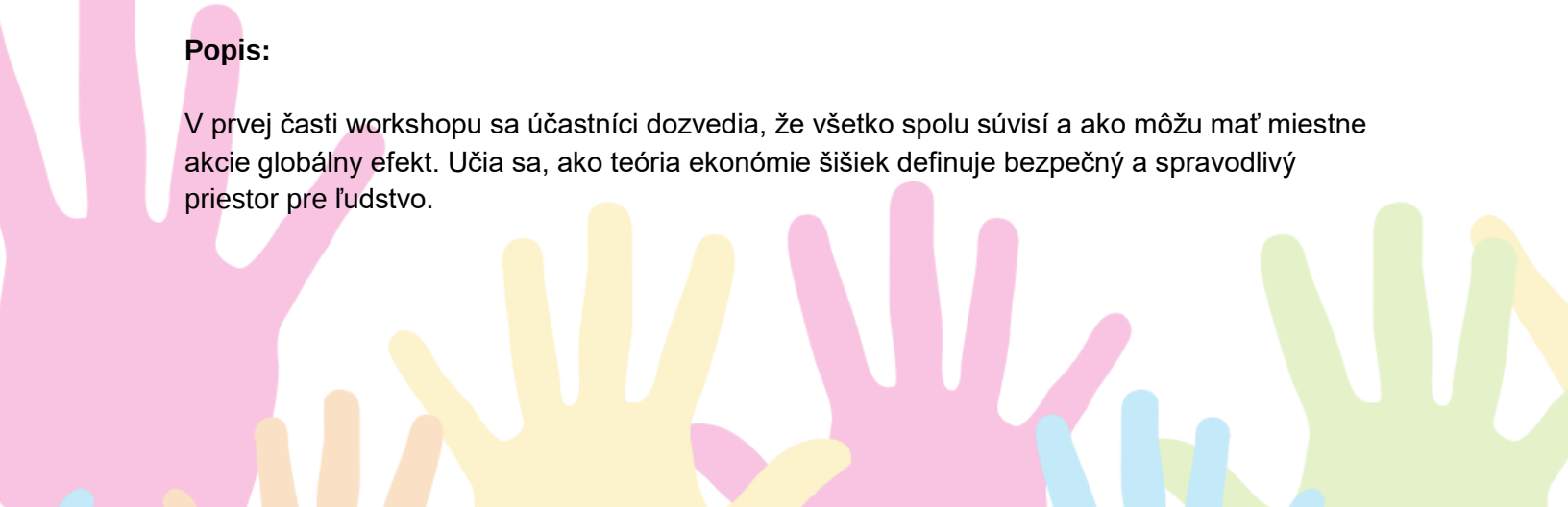
MasterPeace je ľudové hnutie a naše hlavné zameranie je na 'konanie' v miestnych oblastiach, kde existujú kluby MasterPeace.

„ACT“ znamená, že umelci sú tvorcami zmeny, pretože veríme, že každý má talent a je v tomto zmysle umelcom svojho života. MasterPeace predstavuje svet, v ktorom každý využíva svoj talent, aby podnikol kroky smerom k vytvoreniu mierovejšieho, inkluzívnejšieho a udržateľnejšieho sveta.

Cieľom týchto materiálov NFE je poskytnúť pedagógom a študentom vedomosti, nástroje a metódy na pochopenie mechanizmu „AKCIA“ a na prípravu na „AKCIU“. Takže je veľmi dôležité nastaviť toto chápanie od začiatku: konečným cieľom je KONAT s využitím vedomostí, ktoré účastníci získajú počas školenia.

Popis:

V prvej časti workshopu sa účastníci dozvedia, že všetko spolu súvisí a ako môžu mať miestne akcie globálny efekt. Učia sa, ako teória ekonomie šišiek definuje bezpečný a spravodlivý priestor pre ľudstvo.

V druhej časti workshopu sa účastníci dozvedia o princípoch výskumu a koncepte Portrét mesta a ich úlohe pri budovaní trvalo udržateľných a mierových komunít. Zorganizujú rozhovory s miestnymi ľuďmi s cieľom identifikovať hlavné problémy a použiť tieto dôkazy pre budúci rozvoj projektu. V tejto lekcii sa absorbujú všetky predchádzajúce znalosti a prípravy na vytvorenie Portréту mesta.

Učebné ciele workshopu

- Účastníci môžu vysvetliť ekonomiku šišíek v širokom zmysle.
- Účastníci môžu prepojiť ciele trvalo udržateľného rozvoja s donutovou ekonomikou.
- Účastníci môžu uviesť, ktoré globálne a/alebo lokálne výzvy sú pre vás dôležité a prečo.
- Účastníci vedia urobiť analýzu súčasnej miestnej situácie vrátane rôznych uhlov pohľadu.
- Účastníci môžu analyzovať, ktoré faktory majú najväčší vplyv na zlepšenie súčasnej miestnej situácie vo vašom meste. Berúc do úvahy rôzne aspekty systému (lokálny vs. globálny, individuálny verzus kolektívny atď.)

Cieľová skupina

Mládež vo veku 16 rokov a viac.

Trvanie

3 hodiny.

Časť 1 - Vstúpte do šišky (ekonomika donut)

Čas	Pokyny	Materiály
5 min	ÚVOD Privítajte účastníkov a vysvetlite, že dnes sa budeme učiť o „doughnut Economics“. Záujem – strach z šišíek? • "Takže kto sa bojí Doughnuts?" - nikto však..." • „A komu sa zdá ekonomika trochu zastrašujúca?" • „Vieme, že slovo „ekonomika“ môže byť zastrašujúce, ale len veľmi málo ľudí sa bojí šišíek... a ja vám sľubujem, že po dnešnej relácii budete milovať oboje!“ – toto je lákavejší spôsob, ako preskúmať ekonómiu a nový cieľ toho, na čo by mohla byť ekonomika. Potreba – Citát: Pripomeňte účastníkom, čo sme sa naučili o globálnych výzvach a cieľoch trvalo udržateľného rozvoja, je toho veľa, čo musíme urobiť, a na ich riešenie potrebujeme dobrý <i>systém</i>. Toto je veľmi užitočný systém! Čas – Celkovo strávime 3 lekcie s donut ekonomikou.	Prezentácia

	Reakcia - Aktívne počúvanie, aktívna účasť, reflexia v prípade potreby. Ciele - Získať základné pochopenie toho, čo je to Donut Economics a jej vzťahu k systémovému mysleniu.	
40 min	Vstúpte do šišky Vonkajší kruh: Planetárne hranice (10 min) • Čo predstavuje planetárna hranica? • Aké sú hranice 9 planét? Vnúťorný kruh: Sociálna nadácia (10 min) • Čo predstavuje planetárna hranica? • Akých je 12 faktorov sociálneho základu? Cvičenie na uvedenie si (5 minút) • Študenti sa budú prechádzať priestorom „pocitovo“ do rôznych oblastí. • To vytvorí emocionálne pochopenie rôznych oblastí šišky. Odras vo dvojici (10 min.) • Pomocou 3 podnetov sa študenti podelia o svoje skúsenosti s partnerom. Malá skupinová reflexia a záver (5 min) • Otázky na zamyslenie. • Hlavné poznatky z cvičenia.	Cvičenie Krok do šišky Potrebné materiály: • Dve laná • Plagáty s faktormi Nájdite originálny nástroj na platforme DEAL (doughnut economics action lab). Tip ! Pozrite si pripravovaný youtube klip, veľmi pomáha pochopiť a vidieť, ako to funguje v praxi

2. časť - Rozvíjanie šišky

Čas	Pokyny	Materiály
5 min	Úvod Ciele: Cieľom Donutu je uspokojiť potreby všetkých ľudí v rámci možností živej planéty, ale čo to znamená pre štvrte, mestá, okresy alebo národy, kde žijeme? Aby sme túto otázku preskúmali, teraz „rozviníme“ šišku a odhalíme štyri „šošovky“, ktoré vás pozývajú pozrieť sa na súhrn medzi miestnymi aspiráciami a globálnymi zodpovednosťami na vašom mieste – sociálne aj ekologické – a identifikovať možné vstupné body pre transformačné opatrenia.	
25 min	Rozvinutie donutu - 4 šošovky • 1: Local-Social Lens (5 min) • 2: Lokálna-ekologická šošovka (5 min) Video (max 5 min) Nájdite 2-5-minútové video projektu miestnej iniciatívy, ktorý prispieva k	Pokračujte na prezentáciu Video miestnej iniciatívy/projektu Príklady videí Holandsko: Bojovníci za slobodu. Pôvodný a úplný nástroj na platforme DEAL (používame

	sociálnym, ekologickým alebo obidvom šošovkám, aby ste dali študentom príklad zo skutočného života, ktorý môžu dokonca spoznať. Ak žiadny nenájdete, môžete prehrať jeden z „filmov bojovníka za slobodu“ s anglickými titulkami. • 3: Globálna ekologická šošovka (5 min) • 4: Global-Social Lens (5 min) Voliteľné: Urobte si kvíz Kahoot, v ktorom musia študenti priradiť obrázky k rôznym šošovkám donutov	upravenú verziu)
20 min	Identifikácia možností Šiška nás pozýva myslieť a konať inak – snívať väčšie a širšie, ako sme kedy predtým snívali – a nájsť spôsoby, ako pre naše miesta všetkým prispieť k tomu, aby sa ľudstvo dostalo do šišky. Aby sme to dosiahli, musíme kultivovať našu kolektívnu predstavivosť, aby sme začali rozpoznávať všetky neuveriteľné možnosti, ktoré by sme mohli priniesť do bytia. Brainstorming on miro - Vízia prosperujúceho mesta Študenti sa zhromažďujú vo svojich tematických skupinách donutov. Pre svoju tému odpovedajú na otázku „Ako vyzerá vaše prosperujúce mesto? Študenti môžu pracovať na rovnakom mire, alebo môžete vytvoriť 5 miro, jeden pre každú tému šišky. Závisí to od vašich preferencií. Študenti formulujú vízie prosperujúceho mesta na šablóne Miro rozvinutej šišky. Sú odpoveďou na otázky poskytnuté pre každý objektív. Odkaz vás privedie na šablónu iba na zobrazenie, takže si musíte vytvoriť kópiu, aby na nej mohli študenti pracovať. Prípadne vytlačte miro tabuľu na A3, zaveste ju na tabuľu alebo ju položte na stoly a pomocou nálepiek pripevnite nápady k rôznym kvadrantom. Študenti budú na tom pokračovať v ďalšej časti – Portrét mesta. Video Ukončíte reláciu v nádejnom tóne prehratím videa „Deň v roku 2030“.	Miro šablóna Video: Deň v roku 2030

Časť 3. Sen o prosperujúcom meste

Čas	Pokyny	Materiály
8 min	ÚVOD	Prezentácia

	Záujem – Požiadajte svojich študentov, aby pri pozeraní dvoch videí na YouTube, v ktorých sa mladí ľudia venujú klimatickým zmenám lokálne a globálne, zamysleli nad výrazom „Mysli globálne – konaj lokálne“ . Potreba – Teraz máme všetky potrebné informácie a znalosti na analýzu súčasnej potreby zmeny a budovanie porozumenia pre ďalšie kroky. Účelom tohto stretnutia je vytvoriť „Portrét mesta“ miestnej komunity, v ktorej študenti žijú (mesto, región, komunita – závisí od toho, na akej úrovni sa dosiahnu dohody s mestskými úradmi). Čas – informujte účastníkov, že relácia pozostáva z 3 častí po 45 – 50 minút, a potom diskutujte o témach. Reakcia - budete pracovať v skupinách a aktívne skúmať miestne situácie. Ciele - Informujte účastníkov o vzdelávacích cieľoch tohto konkrétneho stretnutia (vyššie). Keďže relácia je rozdelená na 3 časti, ciele sú tiež rozdelené do troch dimenzií: 1. časť - získať znalosti o metodológii; 2 časť - zber údajov pre analýzu; 3 analyzovať údaje a formulovať závery.	Od školáčky po klimatickú rebelku: Príbeh Greta Thunberg Spôsoby, ako zmeniť svet VS Mladí klimatickí aktivisti požadujú akciu a inšpirujú nádej UNICEF (vyberte len jedno z videí uvedených pod druhým odkazom a pridajte ho do svojej prezentácie)
7 min	Požiadajte študentov, aby hlasovali o tom, čo je dôležitejšie: Globálna stratégia alebo Miestne akcie. Potom, čo všetci hlasovali, požiadajte dobrovoľných študentov, aby sa podelili o to, prečo sa rozhodli tak či onak.	Ak používate nástroj na hlasovanie, pripravte si vopred odkaz alebo qr kód a zahrňte ho do svojej prezentácie.
10 min	Vedzte diskusiu a odpovede napíšte na flipchart: - Čo je potrebné zmeniť vo svete? (zbierajte názory, povzbudzujte študentov) - Prečo je táto zmena potrebná? (Dôvody zapíšte do samostatného stĺpca – toto je základ motivácie) - Ako sú globálne potreby viditeľné na lokálnej úrovni? - Kto musí urobiť zmenu? - Čo môžeme teraz robiť? Pozrite si časť Výsledky cvičenia Donut. Pripomente študentom imaginárne prosperujúce mesto, ktoré vytvorili (ukážte zistenia na obrazovke). Výsledky tejto časti slúžia ako základ pre City Portrait v 3. časti tejto sekcie.	Uvedené nápady môžete stručne zapísať na flipchart alebo vyzvať študentov, aby ich napísali na samolepky - môžu slúžiť ako inšpirácia pre budúce úlohy. Použite tieto otázky na formulovanie vašej výskumnej témy
20 min	Požiadajte študentov, aby pracovali v skupinách a vytvorili si vlastný súbor otázok, ktoré budú skúmať v ďalšej časti stretnutia. Úlohou v ďalšej časti bude porovnať to, čo sa deklaruje ako problém online v médiách a komunitách, s tým, čo si myslia skutoční náhodní ľudia v uliciach. - Pripravte si 3-5 otázok na vami zvolenú tému/témy - Zistite, čo trápi miestnych občanov. Čoho sa obávajú? Čo chcú zmeniť? V čom je podľa nich potrebné pokračovať/robiť viac? Ako vidia prosperujúcu budúcnosť komunity? - Aké sú horúce novinky vo vašej miestnej komunite? - Nájdite rôzne spôsoby, ako odhaliť tieto informácie.	
5 min	Učiteľ dáva záverečné pokyny pre ďalšiu časť hodiny – samostatnú skupinovú prácu (pozri popis 2. časti nižšie). Skupiny sa musia vopred rozhodnúť, kto bude vykonávať teoretický výskum a kto bude robiť živé rozhovory.	

2 min	Toto je praktická lekcia. V tejto časti relácie Portrét mesta budú študenti zbierať údaje na analýzu. Tip: Táto časť sedenia sa môže konať mimo školských hodín a môže sa použiť ako domáca úloha.	Tip: Fáza akcie sa môže zaznamenať pre budúcu prezentáciu výsledkov alebo vytvorenie filmu o projekte.
3 min	Úlohou je preskúmať aktuálnu situáciu v ich meste. Skupiny sa rozdelia na dve časti: jedna bude vykonávať teoretický výskum, druhá bude viesť rozhovory s inými zainteresovanými stranami (občanmi, zástupcami samospráv, školských úradov atď.) alebo náhodnými občanmi v uliciach (pouličné rozhovory).	Pomôžte študentom zorganizovať rozhovory so zástupcami verejnosti, ak sa to plánuje.
30 min	1) Časť študentov skúma a zapisuje svoje poznatky o aktuálnych problémoch v meste. 2) Ďalšia časť každej zo skupín vychádza do ulíc, aby uskutočnila krátke rozhovory na základe vypracovaných dotazníkov. Alternatívou k pouličným rozhovorom môže byť séria krátkych video-chat rozhovorov so zainteresovanými stranami, ktoré sa zúčastnili dialógu. Potrebujú nájsť aspoň 5 až 10 ľudí, ktorí sa zúčastnia výskumu. Okrem toho (alebo voliteľne) môžu študenti spustiť rýchly kvíz na sociálnych sieťach.	Použite dotazníky vytvorené v predchádzajúcej časti relácie. Tip : Vytlačte si dotazník vopred, ak používate papierové dotazníky alebo používate záznamník počas pouličných volieb.
	Všetky výsledky sa zhromažďujú vo vyhradenom online priestore: Disk Google, nástenka Miro, Dropbox, Padlet alebo akákoľvek iná platforma, ktorú škola používa. Formulár by mal obsahovať nasledujúce prvky: 1) Zistený problém (5 miestnych problémov) 2) Príklady, ako sa tieto problémy riešia v iných oblastiach vo vašej krajine 3) Príklady, ako sa tieto problémy riešia v iných krajinách 4) Vaše vlastné nápady, ak je to možné, na vyriešenie alebo riešenie týchto problémov	Všetky výsledky pridajte sem: <u>PROSTORNÉ MESTO pre GMM</u>

Watermark